

PIIO

Primär immunbrist
organisationen

Skolgång och primär immunbrist

- En förskola/skola för alla

Det offentliga skolväsendet är en skola för alla. Arbetsätt och arbetsformer ska anpassas efter det enskilda barnets behov.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Inledning	2
Primär immunbrist - vad är det?.....	3
Vad kan förskolan/skolan göra inför start i förskola/skola?.....	4
Skolgång och förskola med primär immunbrist - Organisationen i förskolan/skolan.....	4
Skolgång och förskola med primär immunbrist - Organisationen i gruppen/klassen.....	5
Skolan	6
Förskolan.....	7
Vad kan förskolan/skolan göra för att minska smittorisken?	8
Bra att tänka på.....	8
Tips och råd till föräldrar	9
Kontakt med andra föräldrar och förskolor/skolor	10
Brevförslag 1: Brev från elevhälsan	11
Ett brev till föräldrar i klassen angående sjukanmälan av barn/elever.	
Brevförslag 2: Informationsbrev från Primär immunbristorganisationen.....	12
Ett brev som beskriver vad primär immunbrist är och hur elever/barn kan hjälpa till. Brevet kan kopieras och delas ut till klasskamrater i förskolan och skolan.	

Skolgång och primär immunbrist - En förskola/skola för alla

Information till personal i förskola och skola

Framtagen 2005, reviderad 2010, 2012 och 2020. Det medicinska innehållet är granskat av:

Professor Anders Fasth, Drottning Silvias Barn- och ungdomssjukhus, Göteborg

Skolgång och primär immunbrist

- En förskola/skola för alla

En elev med en primär immunbristsjukdom kommer att börja i eller går i er förskola/skola.

Namnet på sjukdomen är: _____

Det här informationsmaterialet är tänkt som ett hjälpmedel för förskolan/skolan och för vårdnadshavarna i planeringsarbetet inför skolstart och som checklista för att underlätta löpande uppföljning. Informationsmaterialet bygger på råd från skolpersonal, medicinska specialister, personer med primär immunbrist och från föräldrar till barn med sjukdomen. Förhoppningsvis kan denna information vara ett stöd för en så bra skolgång som möjligt genom att ge kunskap om:

- Primär immunbrist
- Vad det innebär att ha sjukdomen
- Vilka behov av stöd som kan finnas, och hur dessa kan tillgodoses

Behovet av stöd och anpassningar varierar beroende på vilken form av primär immunbristsjukdom barnet har eftersom sjukdomarna skiljer sig åt i allvarlighetsgrad. Stora individuella variationer finns också hos personer med samma sjukdom. Idag känner man till fler än 400 olika former av primär immunbrist som påverkar immunförsvarets funktion på olika sätt. Det finns barn med primär immunbrist som går i normalstora klasser där det endast behövs lite extra hänsyn och få eller inga anpassningar. Det finns också barn med primär

immunbrist som går i klasser med färre barn än vad som är vanligt, där skolan gjort flera anpassningar för att motverka konsekvenserna av funktionsnedsättningen.

Ibland kan det vara svårt att i förväg bedöma vilka anpassningar som krävs för att barnet ska må så bra som möjligt. Behovet av anpassningar kan också variera med tiden. Det är viktigt att ta hänsyn till hur barnet mår, både fysiskt och psykiskt, vid planeringen av förskola/skola.

Primär immunbrist - vad är det?

Immunsystemet spelar en avgörande roll för människans hälsa och överlevnad.

Vi skulle inte överleva utan vårt immunförsvar. Det försvarar oss mot sådant som är skadligt och främmande för vår kropp, t ex bakterier, virus, och svamp. När bakterier eller virus tränger in i kroppen bekämpar vårt immunsystem infektionen med hjälp av celler och proteiner som är specialkonstruerade för detta. Denna kamp kallas inflammation och framkallar sjukdomskänsla. Återkommer sedan samma bakterie eller virus minns vårt immunförsvar och reagerar snabbare och starkare. Kroppen har blivit immun. Fungerar inte detta system hos en person säger vi att hen har immunbrist.

- Att ha primär immunbrist innebär att man har ett fel eller en brist in sitt immunsystem och därmed lättare drabbas av återkommande och långdragna, i vissa fall livshotande infektioner.
- De primära immunbristsjukdomarna är medfödda, oftast ärftliga och smittar inte.
- Det finns fler än 400 olika former av primär immunbrist.
- De vanligaste primära immunbristsjukdomarna innebär fel på de celler som kallas B-celler och som påverkar förmågan att framställa antikroppar (immunglobulin).
- Cirka 3 000 personer i Sverige har diagnosen primär immunbrist men mörkertalet antas vara stort.

- Autoimmunitet, autoinflammation och/eller cancer förekommer hos cirka hälften av alla som har primär immunbrist.
- Tillförsel av immunglobulin och antibiotika är exempel på behandlingar som ges vid de vanligaste formerna av primär immunbrist för att minska antalet infektioner. Immunglobulin framställs av donerad blodplasma och innehåller antikroppar mot olika smittämnen. Immunglobulin ges som infusion i en ven eller under huden.

Vanliga förkylningar kan bli nog så allvarliga för barn (och vuxna) med primär immunbrist då dessa ofta övergår i bakteriella infektioner som exempelvis öroninflammationer, bihåleinflammationer eller lunginflammationer. Dessutom blir personer med primär immunbrist mer sjuka vid infektioner jämfört med individer med normalt immunförsvar och infektionerna blir mer långvariga.

Personer med primär immunbrist ska i största möjliga mån undvika att träffa personer som har en pågående infektion.

Infektioner de alltid bör undvika är vattkoppor, tuberkulos, mässling och infektioner orsakade av multiresistenta bakterier. Dessa infektioner kan leda till allvarliga och ibland livshotande komplikationer för personer med primär immunbrist.

Vid vissa primära immunbristsjukdomar bör man inte heller utsättas för risken att smittas av covid-19 eller andra allvarliga virusinfektioner.

Vad kan förskolan/skolan göra inför starten i förskola/skola?

För att ge barnet bästa möjliga förutsättningar till en bra skolgång är det viktigt att alla inblandade deltar i planeringen inför start i förskola/skola. Ett gemensamt möte där familjen, elevhälsan och rektorn vid förskolan/skolan deltar är värdefullt för att få en så komplett bild som möjligt av vilka behov som finns.

Mötet bör ske cirka sex månader innan barnet börjar förskolan/skolan eller byter stadium. I vissa fall är det bra om barnets behandlade läkare deltar vid mötet. När det gäller barn med svårare former av primär immunbrist där mer omfattande åtgärder måste vidtas kan planeringen behöva starta tidigare.

Om ett barn har en primär immunbristsjukdom som innebär behov av flera anpassningar på skolan är det lämpligt att någon ansvarig för skolfrågor på kommunen är med på mötet.

Att tänka på vid första mötet:

- Se över barnets behov av anpassningar och hur behoven ska kunna tillgodoses. Använd gärna det här informationsmaterialet som stöd.
- Gör en plan för det fortsatta planeringsarbetet: vilka ska delta, hur många gånger ska ni träffas och när.
- Kom ihåg att dokumentera beslut gällande barnets behov av anpassningar skriftligt i exempelvis en individuell utvecklingsplan.
- Om behovet av särskilt stöd är mer omfattande, varaktigt och av sådan karaktär att det inte ryms inom den ordinarie undervisningen görs en utredning och ett åtgärdsprogram upprättas.

Skolgång och förskola med primär immunbrist

Hänsyn måste tas till varje barns särskilda behov, utifrån vilken typ av primär immunbrist barnet har. Alla anpassningar/stödåtgärder behövs inte för alla. Det är bra att årligen följa upp och se över vilka behov barnet/eleven har.

Här följer exempel på områden där särskild hänsyn eller anpassningar kan behövas:

Organisationen i förskolan/skolan

Storlek på gruppen/klassen: Barnet kan behöva gå i en klass med färre antal elever för att minska smittorisen.

Schemaläggning: Ämnen som idrott, musik och slöjd kan vara bra för barn med primär immunbrist att ha först på dagen när inte så många personer hunnit vistas i lokalerna.

Hemklassrummet: Städningen är viktig om det finns ett barn med primär immunbrist i gruppen/klassen. Exempelvis bör dammiga lokaler undvikas om barnet har problem med luftvägarna. Bra ventilation är viktigt och det är bra att vädra innan barnet ska vara i klassrummet. Vid samverkan med andra klasser på skolan är det bra att planera så att barnet inte utsätts för smittorisker i onödan.

Toalett: En del barn behöver ha egen toalett pga sin infektionskänslighet och/eller om de har mag-tarmproblem. Även städningen av toaletten är viktig och att särskild städutrustning används så att inte ev. smittor kan spridas från andra toaletter på skolan.

Matsalen: För att minska smittorisken i samband med skollunchen kan barnet äta tillsammans med sina klasskamrater i klassrummet alternativt som första klass/grupp i matsalen. Noggrann handhygien och hantering av livsmedel är viktigt.

Sjukanmälan: Vid sjukanmälan kan det vara viktigt att ha rutinen att sjukdomsorsak i vissa fall ska anges. Vid sjukdomar på förskolan/skolan som kan innebära hälsorisker för barnet med primär immunbrist, bör föräldrarna till det infektionskänsliga barnet informeras så att de kan välja att hålla sitt barn hemma några dagar.

Information: Det är bra att se över vilka på förskolan/skolan som behöver känna till och ha kunskap om barnets sjukdom och vem som ska ansvara för att förmedla informationen. Det är bra att varje år upprepa informationen inför höstterminsstarten.

Exempel på grupper som kan vara aktuella att informera:

- lärarteamet (förskollärare, klassföreståndare/mentorer, fritidspedagog)
- lärare i praktiska, estetiska ämnen, särskilt idrotten
- klasskamrater samt deras föräldrar
- övriga barn på förskolan/skolan
- elevhälsan
- städpersonal
- vikarier (när barnets/elevens ordinarie lärare är frånvarande)

Organisationen i gruppen/klassen

Stanna hemma vid sjukdom: När klasskamrater till barn med primär immunbrist kommer till förskolan/skolan med pågående infektioner innebär det en hälsorisk för barnet med nedsatt immunförsvar. Uppmana gärna föräldrarna till barn i gruppen/klassen att hålla barnen hemma vid sjukdom.

Från PIOs sida anser vi att alla barn och vuxna mår bättre av vara hemma och vila när man har en infektion. Och vi menar att alla barn har rätt till en miljö i förskolan/skolan som inte riskerar deras hälsa.

Medicinering: Det är bra att utse en person i personalgruppen som är ansvarig för att hjälpa barnet med eventuell medicinering i förskolan/skolan.

Vid sjukdom: Det är mycket värdefullt när förskol-/klasslärare, klasskamrater och ev. resurs håller kontakt med barnet via nätet, besök och telefon när barnet är frånvarande under lång tid på grund av sjukdomen.

Föräldrakontakt: När det gäller barn med kroniska sjukdomar är kontakten mellan hem och skola viktig och ofta tät. Det är därför bra att komma överens om kontaktvägar exempelvis om man ska kommunicera via mejl, sms eller via skolans lärplattform.

Vid tecken på förändringar i barnets/elevens hälsotillstånd är det viktigt att kontakta föräldrarna omedelbart.

Tips!

Lyssna på PIOs podd "Så sjukt" via PIOs hemsida eller där poddar finns.

Skolan

Skolarbetet

Elever med primär immunbrist kan ha högre frånvaro än sina klasskamrater på grund av sjukdom eller sjukhusbesök. Om eleven är frånvarande en längre period, kan man skapa en arbetsplan som eleven kan följa hemma eller på sjukhuset under förutsättning att eleven mår tillräckligt bra. På sjukhusen finns en sjukhusskola där barnen har tillgång till en lärare. I vissa fall kan skolan ordna med hemundervisning om frånvaron blir långvarig eller frekvent. Detta sker då i samråd med föräldrarna och ansvarig läkare.

Om barnet verkar okoncentrerat under lektionstid kan det vara ett tecken på att barnet inte mår bra. Vid primär immunbrist är det vanligt med trötthet på grund av infektioner och eleven kan behöva vila en stund på dagen. Även huvudvärk och ledvärk kan förekomma. Vissa av barnen har utöver sin infektionskänslighet även autoimmuna sjukdomar som också är viktiga att väga in vid bedömningen av stödbehovet.

Utvecklingssamtal

Undvik om möjligt att prata om sjukdomen på utvecklingssamtalet om inte eleven själv tar upp ämnet. Det är viktigt för barnet att bara få tala om skolarbetet som alla andra. Boka gärna en extra tid vid annat tillfälle om det finns behov att prata om sjukdomen.

Skolidrotten

Det är viktigt att idrottsläraren känner till elevens sjukdom och är uppmärksam på barnets dagsaktuella hälsotillstånd för att anpassa barnets aktivitetsnivå. En del barn

med primär immunbrist bör undvika inomhusbassänger.

Skolutflykter

Planera gärna utflykter, konserter och liknande i god tid i samråd med föräldrarna för att barnet ska kunna delta med så liten risk att utsättas för smitta som möjligt. Resor och folksamlingar kan vara ett riskmoment på grund av infektionskänsligheten. Barnets hälsotillstånd vid det aktuella tillfället samt vilka infektioner som är i omlopp i samhället just då är av stor betydelse.

Under influensaperioden behöver ofta barn med primär immunbristsjukdom vara mer försiktiga och i möjligast mån undvika inomhusmiljöer där många personer vistas samtidigt. Planera gärna skolresor så att alla barn/elever kan vara med.

Tips: Aktiviteter utomhus är oftast bättre för barn med primär immunbrist. Vid teater och konsertbesök kan man fråga om klassen exempelvis kan få se genrepet enskilt.

Vaccinationer

Huvudregeln är att barn med primär immunbrist inte ska vaccineras genom skolhälsovårdens försorg. **Vaccin som innehåller levande försvagade smittämnen kan innebära livsfara för barnet och får inte ges.**

Andra vacciner är visserligen inte skadliga, men gör som regel ingen nytta. Rådgör med behandlande läkare och föräldrar kring vaccinationsbehovet.

Förskolan

När det gäller barnomsorg i förskoleåldern kan pedagogisk omsorg (familjedaghem) vara ett alternativ om barnet är infektionskänsligt. I pedagogisk omsorg är barngrupperna mindre och verksamheten bedrivs oftast i hemmiljö. Om tanken är att barnet ska gå i vanlig förskola kan anpassningar som t ex mindre barngrupp och mer verksamhet utomhus vara lämpliga för att minska smittoriskerna. Förskolan ska enligt skollagen ge det stöd som barnets speciella behov kräver om barnet av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling. Barnets vårdnadshavare ska

få möjlighet att delta när man utformar de särskilda stödinsatserna¹.

Om en förälder är hemma med barnet på grund av primär immunbristsjukdom är det ändå ofta värdefullt om barnet får kontakt med jämnåriga från cirka tre års ålder. Barn som är 3–5 år har rätt att gå i förskolan gratis 15 timmar i veckan hela perioden från och med grundskolans start i augusti till och med skolavslutningen i juni, så kallad allmän förskola. Det är viktigt för den sociala utvecklingen att barnet får träffa jämnåriga.

Alla barn har rätt till en fungerande skolgång och ska få en utbildning som är utformad och anpassad så att de utvecklas så långt som möjligt.

¹ 8 kap. 9 § Skollagen

Vad kan förskolan/skolan göra för att minska smittorisken?

Utöver förslagen på organisatoriska åtgärder ovan för att minska smittorisken så finns det några enkla åtgärder i vardagen som kan bidra till att minska smittspridning i förskolan/skolan.

Enkla åtgärder som kan minska smittorisken:

- Noggrann handhygien för elever och personal. Regelbunden och noggrann handtvätt speciellt innan måltider, efter toalettbesök och efter utomhusaktiviteter är viktigt. När det inte finns möjlighet till handtvätt, kan antibakteriell handsprit/handgel användas. Använd pappershanddukar.
- Påminn alla barn om att hosta eller nysa i armvecket.
- Att barnet med primär immunbrist har egna pennor, sax, tangentbord, mus med mera.
- Tvätta leksakerna regelbundet (gäller förskolan).
- Om barnen har egna muggar/glas på förskolan/skolan, är det viktigt att dessa diskas dagligen.

Bra att tänka på

Barn med primär immunbrist får oftast inte lika tydliga symptom på infektion som barn med normalt immunförsvar. Det innebär att barnet kan ha en begynnande eller pågående allvarig infektion utan att det märks så väl. Därför är det bra att vara uppmärksam på förändringar i allmäntillståndet och så snart som möjligt informera föräldrarna. Trötthet, blanka ögon, huvudvärk kan vara tecken på att en infektion är på gång.

Under influensaperioder är det viktigt för personer med primär immunbrist att vara extra försiktiga. Extra försiktighet kan också behövas efter en sjukdomsperiod då immunförsvaret ofta är mer nedsatt och risken att åka på nya infektioner är större.

Barn med primär immunbrist orkar inte alltid lika mycket som andra. Det är bra att ha i åtanke att det oftast inte är viljan utan den fysiska orken som saknas. Trötthet och ständig

sjukdomskänsla är vanligt. Det är viktigt att barnet lär sig lyssna till sin kropp och omgivningen måste lyssna på barnet.

Periodvis kan barn med primär immunbrist uppleva stor sorg och ilska över att ha en kronisk sjukdom och tycka att livet är orättvist. Och det måste de få göra. Men inga barn mår bättre av att omgivningen tycker synd om dem. De behöver förståelse och stöd men vill vanligtvis bli behandlade som alla andra. De här barnen har ofta många erfarenheter som inte andra barn har vilket gör att de många gånger är mer mogna än jämnåriga inom vissa områden medan de ibland kommer på efterkälken inom andra på grund av sin sjukdom.

En öppen dialog mellan hem, skola och sjukvård är viktigt för att barn/elever med primär immunbrist ska få en så bra skolgång som möjligt.

Tips och råd till föräldrar

Hur vet jag vilket stöd och vilka anpassningar mitt barn behöver i förskolan/skolan?

Det kan vara bra att börja diskutera med barnets läkare cirka ett år före start i förskola/skola för att komma fram till vilka anpassningar just ditt barn kan behöva. Använd gärna "En förskola/skola för alla" som stöd vid mötet med läkaren. När vi talat med vuxna som har primär immunbrist och bett dem komma med råd utifrån hur de upplevt sin skolgång, säger många att de tycker att man ska låta barnen leva så normalt som möjligt. De poängterar också att det är viktigt att både skolan och föräldrarna ser barnen som de individer de är och inte bara ser sjukdomen.

Vad kan jag som förälder göra för att skolgången ska bli så frisk som möjligt?

Försök skapa en bra relation till förskolan/skolan. Det underlättar om man kan hitta en bra samarbetsform och ha en dialog. Det är bra att ha god framförhållning och i god tid ta kontakt med skolan för att skolan ska hinna planera och göra anpassningar på bästa sätt. Ibland kanske personalen behöver tid att fundera för att hitta bra lösningar.

Hur kan vi få skolkamraterna att visa hänsyn?

Många familjer upplever att det underlättar vardagen om skolkamraterna och deras föräldrar känner till att barnet har primär immunbrist. Med kunskap får skolkamraterna förståelse och kan visa större hänsyn. Ett bra tillfälle att informera är i samband med föräldramöten. Man kan då berätta lite kort om sjukdomen och dela ut informationsmaterial från Primär immunbristorganisationen. På www.pio.nu kan du beställa olika broschyrer och hitta information. Ibland kan det vara värdefullt om barnets läkare alternativt sjuksköterska eller elevhälsan har möjlighet att hålla i informationen.

Ta reda på hur mycket ditt barn vill att omgivningen ska veta om sjukdomen! En del barn vill inte själva prata om sin sjukdom men tycker det är ok att någon annan berättar. Andra barn vill inte ens kännas vid sin sjukdom och vill inte att någon ska veta. Ytterligare andra barn har inte något problem alls med att vara öppna med sin sjukdom. Det är också vanligt att barn över tid ändrar inställning till sin sjukdom och hur öppna de vill vara. Försök hitta en lösning som ditt barn känner sig bekväm med. Det är viktigt att respektera barnets åsikter.

Vad säger lagen om rätt till stöd och anpassningar i förskolan/skolan?

Rätten till utbildning enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, artikel 24, innebär att ingen får utestängas från det allmänna utbildningssystemet.

Skollagen (2010:800) och förordningar reglerar hur förskola och skola ska utformas. Förskolans och grundskolans verksamhet regleras i Läroplanen för förskolan (Lpfö 18) och Läroplanen för grundskolan (Lgr11).

- Alla barn har rätt till en utbildning som är utformad och anpassad så att de utvecklas så långt som möjligt. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans ska få detta utformat utifrån sina egna behov och förutsättningar. ²
- Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna. ³
- Ibland kan timplanen behöva ändras för att passa en elevs behov av anpassad studiegång. Det finns även möjlighet att gå om en årskurs. ⁴

- Om det finns särskilda skäl, som till exempel funktionsnedsättning, får enligt *undantagsbestämmelsen* lärare i grundskolan bortse från enstaka delar av kunskapskraven när hon/han sätter betyg.⁵

På skolverkets hemsida www.skolverket.se finns mycket bra information om barns rätt till stöd i skolan och länkar till Skollagen, läroplaner m.m.

Vad kan jag göra om jag upplever att mitt barn inte får tillräckligt stöd och anpassningar i skolan?

Om ni inte får skolgången att fungera för barnet är det först och främst rektorn som ska kontaktas, därefter är det kommunen som har ansvaret och i sista hand Skolverket. Försök först och främst att komma överens med skolan.

Kan barn med primär immunbrist gå på födelsedagskalas?

Visst kan barn med primär immunbrist gå

på kalas! Att vara delaktig är viktigt för livskvaliteten. Familjerna bedömer ofta från gång till gång beroende på dagsform. Kalas på bowlinghallar och äventyrscentra är inte alltid bra miljöer när man är infektiöskänslig, men väldigt sorgligt för barnet att behöva avstå ifrån. Beroende på dagsform kan det vara värt att göra undantag, säger många familjer som har barn med primär immunbrist. Diskutera gärna med ditt barns läkare vid ett läkarbesök hur ni ska göra i olika situationer.

Kan barn med primär immunbrist åka skolbuss?

För vissa barn kan det fungera att åka buss beroende på vilka infektioner som är i omlopp och beroende på vilken form av immunbrist barnet har. Resa med skolbuss eller kollektiva färdmedel kan innebära en onödig risk att smittas av infektioner. Att köra med egen bil eller färdtjänst kan vara alternativ om barnet är mycket infektiöskänsligt. Bilstöd kan sökas hos Försäkringskassan, färdtjänst söks hos kommunen.

Kontakt med andra föräldrar och förskolor/skolor

Är du förälder och vill prata om skolgång med andra föräldrar som har barn med primär immunbrist?

Är du personal och vill ställa frågor till personal vid förskolor/skolor som har erfarenhet av barn med primär immunbrist?

Kontakta PIO för information eller om du har frågor:

Primär immunbristorganisationen, PIO
Mellringevägen 120 B
703 53 Örebro
tel: 019-673 21 24
e-post: info@pio.nu
www.pio.nu

Tips!

Lyssna på PIOs podd "Så sjukt" via PIOs hemsida eller där poddar finns.

² Läroplan för förskolan, kap. 1, En likvärdig utbildning

³ 8 kap. 9 § Skollagen

⁴ 3 kap. 12 § Skollagen

⁵ 10 kap. 21 § Skollagen

Brevförslag 1

(Brev från elevhälsan)

Vid vissa primära immunbristsjukdomar är det viktigt att ha en uppfattning om vilka infektionssjukdomar som är i omlopp på skolan. Då kan ett brev från elevhälsan vara till hjälp. Tips på innehåll finns i briefförslaget nedan. I vissa fall kan elevhälsan även anse att det är viktigt att uppmana föräldrar att inte sända sina barn till skolan när de har pågående infektioner.

Till vårdnadshavare med barn på xxxxskolan läsåret 20xx-20xx

Från och med höstterminen 20xx börjar ett barn med en form av primär immunbrist på skolan.

Primär immunbrist är en medfödd, icke smittsam, ärftlig sjukdom som innebär att man inte kan försvara sig på ett effektivt sätt mot virus, bakterier och svamp.

Vattkoppor, mässling, influensa, covid-19, maginfluensa, herpesblåsor, tuberkulos, bakteriella infektioner och svinkoppor är exempel på smittsamma sjukdomar som barn med primär immunbrist inte bör utsättas för. Dessa infektioner kan i vissa fall vara mycket allvarliga för personer med primär immunbrist och kan hos vissa leda till svåra komplikationer. Vid sjukanmälan är det därför viktigt att ange om ditt barn har någon av ovanstående eller andra infektioner.

xxxx xxxxx
Elevhälsan

Till elever i klassen

Ett barn i din klass har primär immunbrist

Det finns en sjukdom som heter primär immunbrist. Det betyder att immunförsvaret inte fungerar riktigt bra. Immunförsvaret skyddar dig mot bakterier och virus som finns överallt runt oss, men inte syns. När man har primär immunbrist fungerar inte immunförsvaret utan man blir lättare sjuk. Ibland måste man ligga på sjukhus för att få medicin. En del barn får ta flera olika sorters mediciner eller sprutor hemma.

Barn som har primär immunbrist kan gå i skolan, vara med på fritidsaktiviteter och träffa kompisar men smittas lättare än andra och blir sjuka. Därför är det viktigt att skydda de som har primär immunbrist och försöka stoppa smittan.

Så här kan du hjälpa till:

- Hosta och nys i armvecket. Då stannar virus och baciller där och flyger inte omkring i luften och smittar andra.
- Tvätta händerna noga när du varit ute och lekt eller varit på toa och alltid före maten. Många infektioner sprids via händerna.
- Stanna hemma från förskolan/skolan om du är sjuk.
- ♥ Hör av dig till din klasskamrat eller hälsa på när hen är sjuk. Det är skönt att veta att klasskamraterna kommer ihåg en.

Vänliga hälsningar
PIO

Exempel på informationsmaterial som går att beställa från PIO

Beställ via
PIOs hemsida
www.pio.nu

PIO

Primär immunbrist
organisationen

Mellringevägen 120 B, 703 53 Örebro
tel: 019-673 21 24, e-post: info@pio.nu
www.pio.nu